

अधिकेवपि संयामो बभूवातिभयङ्करः । तारकामयसङ्काशः परस्त्वृषिकपार्थयोः ।

स विजित्य ततो राजनृषिकान् रणमूर्द्धनि । शुकोदरसमांस्तत्र हयानष्टौ समानयत् ।

१०२५

मयूरसदृशानन्यानुत्तरानपरानपि । जवनानाशुगांश्चैव करार्थं समुपानयत् ।

स विनिर्जित्य संयामे हिमवन्तं सनिष्कुटं । श्वेतपर्वतमासाद्य न्यविशत्पुरुषर्षभः ।

इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि दिग्विजयपर्वणि नानादेशजये षड्विंशोऽध्यायः ॥ २६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ स श्वेतपर्वतं वीरः समतिक्रम्य वीर्यवान् । देशं किम्पुरुषावासं द्रुमपुत्रेण रचितं ।

महता सन्निपातेन चक्षियान्तकरेण ह । अजयत्पाण्डवश्रेष्ठः करे चैनं न्यवेशयत् ।

तं जित्वा हाटकं नाम देशं गुह्यकरचितं । पाकशासनिरव्ययः सहसैन्यः समासदत् ।

१०४०

तांस्तु सान्त्वेन निर्जित्य मानसं सर उत्तमं । अष्टिकुल्यास्तथा सर्वा ददर्श कुरुनन्दनः ।

सरो मानसमासाद्य हाटकानभितः प्रभुः । गन्धर्व्वरचितं देशमजयत्पाण्डवस्ततः ।

तत्र तित्तिरिक्त्वाषान् मण्डूकाख्यानं हयोत्तमान् । लेभे स करमत्यन्तं गन्धर्व्वनगरात्तदा ।

उत्तरं हरिवर्षन्तु स समासाद्य पाण्डवः । इयेष जेतुं तं देशं पाकशासननन्दनः ।

तत एनं महावीर्या महाकाया महाबलाः । द्वारपालाः समासाद्य दृष्ट्वा वचनमब्रुवन् ।

१०४५

पार्थ नेदं त्वया शक्यं पुरं जेतुं कथञ्चन । उपावर्त्तस्व कल्याण पर्याप्तमिदमच्युत ।

इदं पुरं यः प्रविशेद्भुवं न स भवेन्नरः । प्रीयामहे त्वया वीर पर्याप्तो विजयस्तव ।

नचात्र किञ्चिज्जेतव्यमर्जुनात्र प्रदृश्यते । उत्तराः कुरवो ह्येते नात्र युद्धं प्रवर्त्तते ।

प्रविष्टोऽपि हि कौन्तेय नेह द्रव्यसि किञ्चन । नहि मानुषदेहेन शक्यमत्राभिवीक्षितुं ।

अथेह पुरुषव्याघ्र किञ्चिदन्यच्चिकीर्षसि । तत्प्रब्रूहि करिष्यामो वचनात्तव भारत ।

१०५०

ततस्तानब्रवीद्राजन्नर्जुनः प्रहसन्निव । पार्थिवत्वं चिकीर्षामि धर्मराजस्य धीमतः ।

न प्रवेक्ष्यामि वो देशं विरुद्धं यदि मानुषैः । युधिष्ठिराय यत्किञ्चित्करपण्यं प्रदीयतां ।

ततो दिव्यानि वस्त्राणि दिव्यान्याभरणानि च । क्षौमाजिनानि दिव्यानि तस्य ते प्रददुः करं ।

एवं स पुरुषव्याघ्रो विजित्य दिशमुत्तरां । संयामान्सुबहून्कृत्वा चक्षियैर्दस्युभिस्तथा ।

स विनिर्जित्य राज्ञस्तान्करे च विनिवेश्य तु । धनान्यादाय सर्व्वेभ्यो रत्नानि विविधानि च ।

१०५५

हयांस्तित्तिरिक्त्वाषान्शुकपत्तनिभानपि । मयूरसदृशानन्यान्सर्व्वाननिलरंहसः ।

वृतः सुमहता राजन् बलेन चतुरङ्गिणा । आजगाम पुनर्वीरः शक्रप्रस्थं पुरोत्तमं ।

धर्मराजाय तत्पार्थी धनं सर्व्वं सवाहनं । न्यवेदयदनुज्ञातस्तेन राज्ञा गृहान् ययौ ।

इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि दिग्विजयपर्वणि अर्जुनोत्तरदिग्विजयेषड्विंशोऽध्यायः ॥ २७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतस्मिन्नेव काले तु भीमसेनोऽपि वीर्यवान् । धर्मराजमनुज्ञाय ययौ प्राचीं दिशं प्रति ।

महता बलचक्रेण परराष्ट्रावमर्दिना । हस्त्यश्वरथपूर्णेन दंशितेन प्रतापवान् ।

१०६०

वृत्तो भरतशार्दूलो द्विषच्छैकविवर्द्धनः । स गत्वा नरशार्दूलः पञ्चालानां पुरं महत् ।